

پرسش ۱۳۰: معنای فرمایش امیرالمؤمنین (علیه السلام): (ای دنیا! غیر از من را بفریب... و طلاق چیست؟)

سؤال / ۱۳۰: ما معنی قول امیر المؤمنین (علیه السلام) للدنيا: (یا دنیا غری غیري إلیّ تعرّضت أم إلیّ تشوّفت هیهات هیهات قد بنتک ثلاثاً لا رجعة فیها) إرشاد القلوب ([120])، هل أن امیر المؤمنین (علیه السلام) طلق الدنيا كالطلاق العادي أي أنه ترکها، ثم عاد لها، ثم ترکها، وهكذا ثلاث؟

معنای این فرمایش امیرالمؤمنین (علیه السلام) که به دنیا فرمود: «یا دنیا! غری غیري. إلیّ تعرّضت أم إلیّ تشوّفت؟ هیهات هیهات قد بنتک ثلاثاً لا رجعة فیها» (ای دنیا! غیر از من را بفریب. آیا برای من خودنمایی می کنی؟ یا شیفته ی من شده ای؟ هیهات! هیهات! تو را سه طلاقه کردم که در آن هیچ بازگشتی نباشد) (ارشاد القلوب) ([121]) چیست؟ آیا امیرالمؤمنین (علیه السلام) دنیا را مانند طلاق عادی طلاق داد یعنی آن را رها کرد سپس به سوی آن بازگشت و دوباره آن را ترک گفت؟ و این عمل را سه بار تکرار نمود؟

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهديين

هذا المعنى الذي ذكرته يعني أنه رغب فيها بعد تركها غير صحيح، ولكنه (عليه السلام) رفضها في الطفولة وفي الشباب وفي الكبر، قال تعالى: (اعلموا أنّما الحياة الدنيا لعب ولهو وزينة وتفاخر بينكم وتكاثر في الأموال والأولاد كمثل غيث أعجب الكفار نباته ثم يهيج فتراه مصفراً ثم يكون حطاماً وفي الآخرة عذاب شديد ومغفرة من الله ورضوان وما الحياة الدنيا إلا متاع الغرور) ([122]).

پاسخ:

بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الائمة و المهديين و سلم تسليماً.

این معنایی که شما ذکر کرده‌ای یعنی اینکه حضرت پس از رها کردن دنیا به سوی آن رغبت یافت، صحیح نیست؛ بلکه آن حضرت (علیه السلام) در زمان طفولیت، جوانی و پیری از دنیا روی گردان بوده است. حق تعالی می‌فرماید: (بدانید که زندگی این جهانی، فقط بازیچه‌ای است و بیهودگی و آرایش و فخر فروشی، و افزون جویی در اموال و اولاد همانند بارانی به وقت است که رویدنی‌هایش کافران را به شگفت افکند سپس پژمرده می‌شود و بینی که زرد گشته و خاک شده است و در آخرت نصیب گروهی، عذابی سخت است و نصیب گروهی، آمرزشی از سوی خداوند و خوشنودی او، و زندگانی این دنیا جز متاعی فریبنده نیست). ([123])

و علي (عليه السلام) دخل الإسلام في طفولته ولم يُعرف عنه اللعب، بل عُرف بالجد والجهاد في الدفاع عن محمد (صلى الله عليه و آله و سلم) والإسلام منذ صباه. ثم إنه قضى شبابه يمسح العلق والعرق في سبيل الله، فمن معركة إلى معركة يكاد لا يداوي جراحه، ثم إنه في الكبر لم يهتم لقليل الدنيا ولا لكثيرها.

حضرت علی (علیه السلام) در طفولیتش به اسلام گروید و آن حضرت به بازی دیده نشد بلکه از همان اوان کودکی، به تلاش و جهاد در راه دفاع از حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) و اسلام شناخته شد. سپس جوانی‌اش را صرف جهاد در راه خدا کرد و از معرکه‌ای به معرکه‌ای دیگر رهسپار می‌شد به طوی که زخم‌هایش را بهبودی در کار نبود. سپس در کهن سالی برای کم و زیاد دنیا اهمیتی قائل نبود.

فها هو علي (عليه السلام) في طفولته لم يلعب ولم يله، وفي شبابه لم يعرف الزينة والاهتمام بالمظهر، وفي كبر سنه لم يجمع شيئاً من تراث الدنيا، فقد بانها ثلاثاً كما قال علي (عليه السلام). وأيضاً: بانها ثلاثاً بكل وجوده الملكي الجسماني، والملكوتي في السموات الست، والعقلي في السماء السابعة.

آری این علی (علیه السلام) است که در کودکی به بازی و سرگرمی مشغول نشد. در جوانیش به دنبال زیور و زینت و ظاهر نبود و در کهن سالی چیزی از میراث دنیا نیندوخت. او (علیه السلام) از دنیا همان گونه که خودش (علیه السلام) می فرماید سه مرتبه برید و دوری کرد. همچنین او (علیه السلام) سه مرتبه دنیا با تمام وجودش طلاق داد: با وجود ملکی جسمانی اش، با وجود ملکوتی اش در آسمان های شش گانه و با وجود عقلانی اش در آسمان هفتم.

[120] - هكذا أخرجہ السائل ، وانظر القول في : مناقب آل أبي طالب : ج 1 ص 370، ذخائر العقبی : ص 100.

[121] - پرسش کننده این گونه پرسیده است. همچنین می توانید این سخن را در مناقب ابن ابی طالب: ج 1 ص 370 و ذخایر العقبی: ص 100 ملاحظه کنید.

[122] - الحدید : 20.

[123] - حدید: 20.